

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR **SENATUL**

L E G E

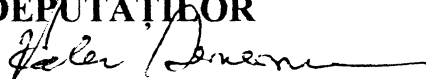
**pentru ratificarea Convenției dintre România și Republica Macedonia privind
asistența juridică în materie civilă, semnată la București la 12 noiembrie 2003**

Parlamentul României adoptă prezenta lege

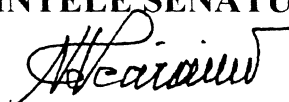
ARTICOL UNIC.- Se ratifică Convenția dintre România și Republica Macedonia privind asistența juridică în materie civilă, semnată la București la 12 noiembrie 2003.

**Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, cu
respectarea prevederilor articolului 75 și ale articolului 76
alineatul (2) din Constituția României, republicată.**

**PREȘEDINTELE CAMEREI
DEPUTAȚILOR**

Valer Dorneanu

PREȘEDINTELE SENATULUI

Nicolae Văcăroiu

**București,
Nr.**

CONVENȚIE

între România și Republica Macedonia privind asistența juridică în materie civilă

România și Republica Macedonia, denumite în continuare “Părți Contractante”, în dorința de a perfecționa cooperarea lor în domeniul asistenței juridice în materie civilă, au hotărât să încheie prezenta Convenție.

În acest scop au convenit cele ce urmează:

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Definirea unor termeni

1. În sensul prezentei Convenții:

a) prin “cauze civile” se înțeleg cauzele de drept civil, drept al familiei, drept comercial, dreptul muncii și contencios administrativ;

b) prin “instituții judiciare” se înțeleg instanțele judecătorești, parchetele, birourile notariale și alte organe competente în cauze civile.

2. Cetățeni ai unei Părți Contractante sunt persoanele care au cetățenia acestei Părți Contractante în conformitate cu legile sale.

3. Dispozițiile prezentei Convenții referitoare la cetățenii Părților Contractante se aplică, în mod corespunzător, și persoanelor juridice înființate în conformitate cu legile Părții Contractante pe teritoriul căreia își au sediul.

Articolul 2

Ocrotirea juridică

1. Cetățenii unei Părți Contractante se bucură pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, în ce privește drepturile lor personale și patrimoniale, de aceeași ocrotire juridică ca și cetățenii proprii.

2. Cetățenii unei Părți Contractante au dreptul să se adreseze liber și nestânjenit instituțiilor judiciare ale celeilalte Părți Contractante în competența căroră intră cauzele civile, pot să-și susțină interesele în fața acestora, să facă cereri și să introducă acțiuni în aceleași condiții ca și cetățenii acesteia.

Articolul 3

Acordarea asistenței juridice

Părțile Contractante își acordă, reciproc, la cerere, asistență juridică în cauzele civile, în condițiile prevăzute de prezenta Convenție.

Articolul 4

Obiectul asistenței juridice

Asistența juridică în materie civilă cuprinde îndeplinirea unor activități procesuale cum sunt: întocmirea, transmiterea și înmânarea de acte judiciare și extrajudiciare, audierea părților, martorilor, experților și altor persoane, efectuarea de expertize, cercetări la fața locului și constatări ale unor stări de fapt, precum și alte activități procesuale legate de administrarea probelor, aplicarea unor măsuri de asigurare sau de conservare, verificări de înscrisuri, obținerea de copii sau fotocopii ori extrase de pe documente.

Articolul 5

Modul de comunicare

În aplicarea dispozițiilor prezentei Convenții, instituțiile judiciare ale celor două Părți Contractante comunică între ele prin intermediul ministerelor de justiție ale României și Republicii Macedonia.

Articolul 6

Limba folosită

1. În aplicarea dispozițiilor prezentei Convenții, ministerele de justiție ale celor două Părți Contractante folosesc în relațiile dintre ele limbile română și macedoneană.

2. Cererile de asistență juridică și actele anexate se redactează în limba Părții Contractante solicitante și vor fi însoțite de traduceri certificate în limba Părții Contractante solicitate.

3. Înscrierile întocmite în îndeplinirea cererilor de asistență juridică se transmit în limba Părții Contractante solicitate.

Articolul 7

Cererea de asistență juridică

1. Cererea de asistență juridică va cuprinde următoarele date:

- a) denumirea instituției judiciare solicitante;
- b) denumirea instituției judiciare solicitate;
- c) indicarea cauzei în care se solicită asistență juridică;
- d) numele și prenumele părților, calitatea procesuală, cetățenia,

domiciliul sau reședința acestora, iar în cazul persoanelor juridice, denumirea și sediul lor;

e) numele, prenumele și adresa reprezentanților părților, atunci când este cazul;

f) obiectul cererii și datele necesare pentru îndeplinirea ei;

g) menționarea actelor anexate la cerere.

2. La cererea de asistență juridică privind înmânarea de acte vor fi indicate adresa destinatarului și felul actelor ce urmează a fi înmânate. La comisiile rogatorii, vor fi menționate împrejurările în legătură cu care urmează să se administreze probe și, dacă este cazul, întrebările care trebuie puse persoanelor ce urmează a fi audiate.

3. Cererea de asistență juridică și actele anexate vor purta ștampila oficială a instituției judiciare solicitante.

Articolul 8

Modul de rezolvare a cererii

1. În îndeplinirea cererii de asistență juridică, instituția judiciară solicitată aplică legea statului său. Instituția judiciară solicitată poate să aplice, la cererea instituției judiciare solicitante, o procedură specială, în măsura în care aceasta nu contravine legii statului său.

2. Dacă instituția judiciară solicitată nu este competentă să îndeplinească cererea, ea o va trimite, din oficiu, instituției competente, încunoștințând totodată despre aceasta Partea Contractantă solicitantă.

3. În cazul administrării de probe, la cererea instituției judiciare solicitante, instituția judiciară solicitată va comunica acesteia, în timp util, locul și data îndeplinirii unor astfel de cereri, în scopul ca partea interesată să fie în măsură să asiste.

4. Dacă adresa persoanei la care se referă cererea de asistență juridică nu este cunoscută sau dacă adresa indicată s-a dovedit a fi greșită, instituția judiciară solicitată ia măsurile corespunzătoare în scopul stabilirii adresei. În cazul în care stabilirea adresei nu este posibilă, instituția judiciară solicitată anunță despre aceasta instituția judiciară solicitantă.

5. După îndeplinirea cererii, instituția judiciară solicitată transmite instituției judiciare solicitante actele întocmite. În cazul în care asistența juridică nu a putut fi acordată, instituția judiciară solicitată va restitui actele instituției judiciare solicitante, comunicându-i totodată împrejurările care au împiedicat-o să îndeplinească cererea.

Articolul 9

Dovada de înmânare a actelor

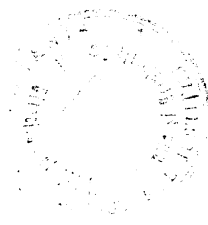
1. Dovada de înmânare a actelor se întocmește în conformitate cu reglementările privind înmânarea, în vigoare pe teritoriul Părții Contractante solicitate. În orice caz, ea trebuie să cuprindă semnătura destinatarului, ștampila instituției judiciare și semnătura persoanei împuternicite să înmâneze actele, modalitatea de înmânare, locul și data înmânării.

2. Dovada de înmânare este transmisă, de îndată, Părții Contractante solicitante. Dacă înmânarea nu este posibilă, Partea Contractantă solicitantă va fi informată asupra motivelor.

Articolul 10

Atribuțiile misiunilor diplomatice și oficiilor consulare

Fiecare Parte Contractantă poate să transmită sau să înmâneze acte judiciare și extrajudiciare și să ia mărturii cetățenilor proprii, care se

află pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, prin intermediul misiunilor diplomatice sau oficiilor consulare, cu condiția să nu se aplice nici o măsură de constrângere.

Articolul 11

Informații privind legislația

Părțile Contractante se vor informa reciproc, la cerere, asupra legislației în vigoare ori care a fost în vigoare în statele lor, precum și asupra aplicării acesteia în practica judiciară.

Articolul 12

Cheltuieli legate de acordarea asistenței juridice

1. Fiecare Parte Contractantă suportă toate cheltuielile ocazionate de acordarea asistenței juridice pe teritoriul ei, inclusiv cheltuielile legate de administrarea probelor.

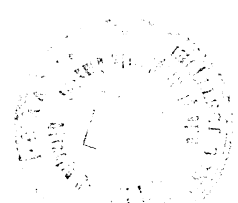
2. Instituția judiciară solicitată comunică instituției judiciare solicitante cuantumul cheltuielilor făcute. Dacă instituția judiciară solicitantă percepe aceste cheltuieli de la persoana obligată să le plătească, sumele încasate rămân în sarcina Părții Contractante a cărei instituție le-a perceput.

Articolul 13

Refuzul asistenței juridice

1. Partea Contractantă solicitată poate refuza acordarea asistenței juridice dacă se consideră că prin îndeplinirea cererii s-ar putea aduce atingere ordinii sale de drept.

2. Partea Contractantă solicitată va comunica Părții Contractante solicitante motivele refuzului asistenței juridice.

Articolul 14

Protecția martorilor și experților

1. Martorul sau expertul, oricare ar fi cetățenia sa, care, în urma unei citații, se prezintă în fața instituției judiciare a celeilalte Părți Contractante, nu poate fi nici urmărit, nici deținut, nici supus vreunei alte limitări a libertății sale individuale pe teritoriul acesteia, pentru fapte sau condamnări anterioare trecerii frontierei Părții Contractante solicitante.

2. Imunitatea prevăzută la paragraful 1 încetează dacă martorul sau expertul nu părăsește teritoriul Părții Contractante solicitante în termen de 15 zile de la data când instituția judiciară care l-a citat îi face cunoscut că prezența lui nu mai este necesară sau revine ulterior. În acest termen nu se include timpul în care martorul sau expertul nu a putut părăsi teritoriul acestei Părți Contractante din motive independente de voința sa.

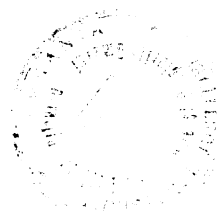
3. Citația emisă de instituția judiciară a unei Părți Contractante, pentru un martor sau expert care domiciliază pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, nu va conține nici o mențiune referitoare la sancțiuni posibile pentru caz de neprezentare.

Articolul 15

Restituirea cheltuielilor pentru martori și experți

1. Cheltuielile de călătorie și de întreținere, precum și compensarea veniturilor nerealizate, legate de deplasarea pentru depunerea mărturiei sau efectuarea expertizei, vor fi suportate de Partea Contractantă solicitantă. Expertul are dreptul și la onorariul de expert.

2. Despre aceste drepturi ale martorului sau expertului se va face mențiune în citație. La cererea martorului sau expertului, Partea Contractantă solicitantă va plăti în avans, parțial sau integral, cheltuielile menționate.

Articolul 16

Audierea ca martori a persoanelor arestate

1. În cazul în care este necesar ca o persoană, care se află arestată pe teritoriul unei Părți Contractante, să fie audiată ca martor de către o instituție judiciară a celeilalte Părți Contractante, autoritățile prevăzute la articolul 5 din prezenta Convenție pot conveni ca această persoană să fie transferată pe teritoriul Părții Contractante solicitante, cu condiția de a fi menținută în stare de arest și de a fi înapoiată în cel mai scurt timp posibil după audiere. În caz de realizare a acordului, se va conveni asupra datei și locului predării și reprimirii persoanei arestate.

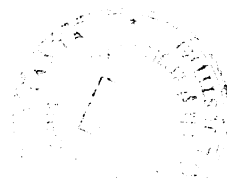
2. Transferul va putea fi refuzat:

- a) dacă persoana arestată nu consimte;
- b) dacă prezența persoanei este necesară într-o procedură penală în curs pe teritoriul Părții Contractante solicitate;
- c) dacă transferul este susceptibil de a prelungi detenția acesteia;
- d) dacă alte considerații justificate se opun la transferul persoanei pe teritoriul Părții Contractante solicitante.

Articolul 17

Cautio judicatum solvi

Cetățenii uneia din Părțile Contractante, care se adresează instanțelor judecătorești ale celeilalte Părți Contractante în calitate de reclamânți sau intervenienți, nu pot fi obligați să depună garanții procesuale pentru motivul că sunt străini și nu au domiciliul în acel stat.

Articolul 18

Reducerea și scutirea de cheltuieli de procedură

1. Cetățenii uneia dintre Părțile Contractante beneficiază pe teritoriul celeilalte Părți Contractante de reducere sau scutire de cheltuieli de procedură, precum și de asistență judiciară gratuită, în aceleași condiții ca cetățenii proprii.

2. Înlesnirile prevăzute la paragraful 1, acordate de o instituție judiciară a uneia dintre Părțile Contractante într-o anumită cauză, se aplică tuturor actelor de procedură în acea cauză, inclusiv actelor de executare.

Articolul 19

Condițiile obținerii înlesnirilor

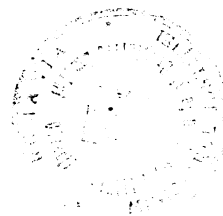
1. Când cetățenii unei Părți Contractante depun cerere pentru acordarea înlesnirilor prevăzute la articolul 18 din prezenta Convenție, odată cu aceasta vor prezenta și un certificat cu privire la situația materială și personală, întocmit potrivit reglementărilor legale ale fiecărei Părți Contractante.

2. Dacă solicitantul nu are domiciliul sau reședința pe teritoriul nici uneia dintre Părțile Contractante, certificatul prevăzut la paragraful 1 poate fi eliberat de misiunea diplomatică sau oficiul consular al statului al cărui cetățean este.

Articolul 20

Solicitarea înlesnirilor

1. Cetățenii uneia dintre Părțile Contractante, care doresc să solicite unei instituții judiciare a celeilalte Părți Contractante înlesnirile prevăzute la articolul 18 din prezenta Convenție, pot face cerere în acest sens

la instituția judiciară competentă de la domiciliul sau reședința lor.

2. Instituția judiciară care, potrivit paragrafului 1, a primit cererea, o va transmite, împreună cu certificatul și eventualele anexe, instituției judiciare competente a celeilalte Părți Contractante.

3. Instituția judiciară competentă a hotărî asupra cererii pentru acordarea înlesnirilor prevăzute la articolul 18 din prezenta Convenție, în limitele competenței sale, își păstrează dreptul de a controla certificatele și informațiile care i-au fost furnizate și, pentru a se edifica pe deplin, poate solicita informații suplimentare.

Articolul 21

Valabilitatea actelor

1. Actele în formă legală, întocmite sau certificate de o instanță sau de altă autoritate competentă a uneia dintre Părțile Contractante, care poartă semnătura și sigiliul acesteia, nu trebuie să poarte o altă semnătură și certificare pentru a fi utilizate pe teritoriul celeilalte Părți Contractante.

2. Dispozițiile paragrafului 1 se referă și la extrasele și copiile de pe actele certificate de o instanță sau altă autoritate competentă.

3. Actele oficiale întocmite pe teritoriul uneia dintre Părțile Contractante au, pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, aceeași forță probantă ca și actele de același fel ale acestei Părți.

4. Orice persoană sau autoritate interesată a uneia dintre Părțile Contractante poate solicita, în caz de dubiu, verificarea autenticității actului de către autoritatea celeilalte Părți Contractante.

Articolul 22

Transmiterea actelor de stare civilă

1. Părțile Contractante își transmit, la cerere, gratuit, înscrisuri și hotărâri judecătorești definitive privind statutul personal al cetățenilor celeilalte Părți Contractante.

2. Transmiterea actelor menționate la paragraful 1 se face prin intermediul ministerelor de justiție.

CAPITOLUL II

Recunoașterea și executarea hotărârilor

Articolul 23

Obiectul recunoașterii și executării

1. Părțile Contractante recunosc și execută pe teritoriul lor, în condițiile prezentei Convenții, hotărârile pronunțate pe teritoriul celeilalte Părți Contractante.

2. În sensul paragrafului 1, prin hotărâri se înțelege:

- a) hotărârile în cauzele civile, patrimoniale și nepatrimoniale, pronunțate de instanțe judecătorești sau de alte instituții competente;
- b) tranzacțiile judiciare;
- c) hotărârile judecătorești pronunțate în cauzele penale, cu privire la obligația de reparație pentru daunele civile cauzate;

d) hotărârile arbitrale.

3. În sensul prezentei Convenții, termenul de hotărâre include și tranzacțiile notariale.

Articolul 24

Condițiile recunoașterii și executării hotărârilor

Hotărârile menționate la articolul 23 se recunosc și se execută, dacă:

(1) sunt definitive și executorii potrivit legii Părții Contractante pe teritoriul căreia au fost pronunțate;

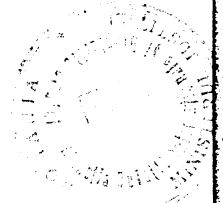
(2) nu a fost încălcată competența exclusivă a instituției judiciare a Părții Contractante pe teritoriul căreia urmează a avea loc recunoașterea sau executarea;

(3) persoanei obligate prin hotărâre, care nu a participat la proces, i s-au înmănat citația și actul de sesizare a instanței în timp util și în conformitate cu legea Părții Contractante pe teritoriul căreia a fost pronunțată hotărârea, iar în cazul în care persoana nu avea capacitate de exercițiu, i s-a dat posibilitatea de a fi reprezentată în proces;

(4) între aceleași părți, cu privire la același obiect și pentru aceeași cauză, nu s-a pronunțat în prealabil o hotărâre ori nu se află în curs de judecată o acțiune intentată anterior pe teritoriul Părții Contractante unde urmează să se recunoască ori să se încuviințeze executarea hotărârii;

(5) în cazurile în care trebuia aplicată legea celeilalte Părți Contractate, din hotărârea pronunțată rezultă că această lege a fost aplicată; totuși recunoașterea nu poate fi refuzată numai pentru singurul motiv că instanța care a pronunțat hotărârea a aplicat o altă lege, afară numai dacă procesul privește starea și capacitatea unei persoane, iar soluția adoptată diferă de cea la care s-ar fi ajuns potrivit legii aplicabile;

(6) prin recunoașterea sau încuviințarea executării hotărârii nu se aduce atingere ordinii de drept a Părții Contractante pe teritoriul căreia

urmează să se recunoască ori să se încuviințeze executarea hotărârii.

Articolul 25

Cererea pentru recunoașterea și încuviințarea executării

1. Persoana care solicită recunoașterea și încuviințarea executării unei hotărâri poate depune cererea la instanța competentă a Părții Contractante pe teritoriul căreia urmează să se recunoască și să se încuviințeze executarea acesteia sau la instanța Părții Contractante care a pronunțat hotărârea. În acest din urmă caz, transmiterea cererii la instanța competentă să recunoască și să încuviințeze executarea hotărârii se va realiza în conformitate cu dispozițiile articolului 5 din prezenta Convenție.

2. La cerere vor fi anexate:

- a) textul complet al hotărârii, precum și o adeverință că este definitivă și executorie, dacă aceasta nu rezultă expres din hotărâre;
- b) actele originale sau copii certificate ale acestora din care să rezulte că persoanei obligate prin hotărâre, care nu a luat parte la proces, i s-a înmănat, la timp și în forma cuvenită, citația și cererea de chemare în judecată;
- c) traducerile certificate ale cererii și ale actelor menționate la lit. a) și b).

3. Odată cu cererea de încuviințare a executării, poate fi făcută și cererea de executare.

Articolul 26

Procedura recunoașterii și executării

1. Procedura recunoașterii și executării unei hotărâri se efectuează potrivit legii Părții Contractante pe teritoriul căreia urmează să aibă loc recunoașterea și executarea.

2. Cererea de recunoaștere și executare poate fi făcută de orice persoană care are un interes legal pentru o asemenea recunoaștere și executare.

Articolul 27

Efectele recunoașterii și executării

Hotărârile definitive, odată recunoscute sau admise a fi executate, vor avea aceleași efecte ca și cele pronunțate de instanțele judecătorești sau alte instituții competente ale Părții Contractante solicitate.

Articolul 28

Transmiterea de obiecte sau sume de bani

Transmiterea de obiecte sau sume de bani către un creditor care are domiciliul pe teritoriul celeilalte Părți Contractante se va face în conformitate cu reglementările legale ale Părții Contractante care execută hotărârea privind transmiterea obiectelor și transferul sumelor de bani.

Articolul 29

Cheltuielile privind recunoașterea și executarea hotărârilor

1. Stabilirea și încasarea cheltuielilor legate de încuviințarea executării și executarea silită propriu-zisă se dispun de către instanța solicitată potrivit legii statului ei. În aceste cheltuieli se includ și cele referitoare la traducerea și certificarea actelor.

2. Partea care a beneficiat, în fața instanței care a pronunțat hotărârea, de înlesnirile prevăzute la articolul 18 paragraful 1 din prezenta Convenție, va beneficia de aceleași înlesniri și în cadrul procedurii de încuviințare a executării și de executare propriu-zisă, desfășurate pe teritoriul celeilalte Părți Contractante.

Articolul 30

Executarea hotărârilor privind cheltuielile de judecată

1. Dacă una din părțile în proces, scutită de garanții procesuale conform articolului 17 din prezenta Convenție, a fost obligată printr-o hotărâre definitivă să plătească celeilalte părți cheltuieli de judecată, instanța competentă de pe teritoriul celeilalte Părți Contractante va încuviința, la cerere, gratuit, executarea acestor cheltuieli.

2. La cererea de încuviințare a executării se anexează o copie certificată de pe hotărâre, o adeverință din care să rezulte că hotărârea este definitivă și executorie, precum și traducerile certificate ale acestor acte.

3. Cheltuielile ocazionate de eliberarea adeverințelor, precum și de traducerea sau certificarea actelor prevăzute la paragraful 2 sunt considerate cheltuieli de judecată.

4. Instanța încuviințează, fără citarea părților, executarea hotărârii, limitându-se numai la verificarea împrejurării dacă hotărârea este definitivă și executorie. Totodată, instanța va încuviința și executarea cheltuielilor prevăzute la paragraful 3, astfel cum acestea au fost stabilite de instituția judiciară competentă a Părții Contractante pe teritoriul căreia au fost ocazionate.

Articolul 31

Recunoașterea și executarea hotărârilor arbitrale

Cele două Părți Contractante recunosc și execută hotărârile arbitrale date pe teritoriul celeilalte Părți Contractante, conformându-se pentru aceasta prevederilor Convenției asupra recunoașterii și executării hotărârilor arbitrale străine, încheiată la New York la 10 iunie 1958.

CAPITOLUL III

Dispoziții finale

Articolul 32

Raporturile cu alte tratate și acorduri internaționale

Prezenta Convenție nu aduce atingere obligațiilor ce decurg din convențiile multilaterale la care ambele state sunt parte.

Articolul 33

Soluționarea diferendelor

Orice diferend rezultat din aplicarea prezentei Convenții se va soluționa pe cale diplomatică.

Articolul 34

Ratificarea și intrarea în vigoare a Convenției

1. Prezenta Convenție va fi supusă ratificării potrivit legislației fiecărei Părți Contractante.

2. Prezenta Convenție va intra în vigoare în a 30-a zi după primirea ultimei notificări, pe cale diplomatică, prin care se confirmă că sunt îndeplinite condițiile prevăzute la paragraful 1.

Articolul 35

Valabilitatea Convenției

Prezenta Convenție se încheie pe o durată nedeterminată.

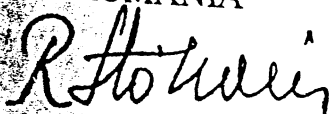
Fiecare Parte Contractantă poate denunța această Convenție printr-o notificare scrisă, transmisă pe cale diplomatică. Denunțarea va produce efecte după o perioadă de 6 luni de la data primirii notificării.

Încheiată la București, la 12 noiembrie 2003, în două exemplare originale, fiecare în limbile română, macedoneană și franceză, toate textele fiind egal autentice.

În caz de diferență de interpretare, va prevala textul în limba franceză.

Drept pentru care, împuterniciții celor două Părți Contractante au semnat prezenta Convenție și au aplicat sigiliile lor.

pentru ROMÂNIA

pentru REPUBLICA MACEDONIA

